

BİLİMSEL ARAŞTIRMANIN TEMELLERİ VE ARAŞTIRMA SÜRECİ

Bölüm 6

F. Pervin BİLİR¹

BÖLÜM HEDEFLERİ

Bu bölümü okuduktan sonra şunları yapabilmelisiniz:

1. Felsefe, bilim ve bilimsel yöntem ile ilgili temel kavramları tanımlamak,
2. Bilimsel yöntemi açıklamak,
3. Bilimsel araştırma yöntem ve desenlerinin temel özellikleri ile ilgili kavramları açıklamak,
4. Bilimsel araştırma sürecini planlamak.

*“Bilim organize edilmiş bilgi, bilgiler de organize edilmiş hayattır.”
Immanuel Kant*

BİLİMSEL ARAŞTIRMANIN TEMELLERİ

Yüzyılımızın yeni dünyası, teorik ve pratik tanım ve yaklaşımlarıyla pek çok bilim dalını biçimlendirmiştir. Tüm bilim dallarının kullandığı bilimsel araştırma yöntem ve süreçleri konusu anlaşılması zor bir konudur. Bu konuda gün geçtikçe yeni yaklaşımların ortaya çıkması ile durum daha da karmaşıklaşmaktadır. Bu bölümde özellikle spor alanına yönelik örneklendirmeler ile bu konunun anlaşılır ve kısa şekilde açıklanması amaçlanmıştır. Bilimsel araştırma sürecini iyi anlayabilmek için öncelikle onu temellendiren bazı kavramlar ve tanımları bilmek gereklidir. Kitabın bu bölümünde bilimsel araştırma ile ilgili temel kavramlar açıklanmış ve bir bilimsel araştırmanın tasarlanması ve yürütülürken hangi süreçler ile gerçekleştiği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

¹ Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Spor Yönetim Bilimleri ABD, fatmapervinbilir@gmail.com

KAYNAKLAR

- Akarsu, B. & Akarsu, B. (2019). *Bilimsel araştırma tasarımı, nicel, nitel ve karma araştırma yaklaşımları*. 1. Baskı, İstanbul: Cinius Yayınları.
- Roney, S.A. (2011). Bilimsel araştırma nedir. *Anatolia: Turizm Araştırmaların Dergisi*, 22 (2), 211-215.
- Berg, L.B. & Lune, H. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (Hasan Aydın, Çev. Ed.). 8. Baskıdan Çeviri, Konya: Eğitim Yayınevi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K.E., Akgün, Ö.E., Kardeniz, Ş. & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 22 Basım, Ankara: PEGEM AKADEMİ.
- Creswell, J.W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Mesut Bütün, Selçuk Besir Demir Çev. Eds.). 3. Baskıdan Çeviri. Ankara: Siyasal Yayıncılık.
- Day, R.A. (1996). *Bilimsel makale nasıl yazılır ve yayımlanır*. (Gülay Aşkar Altay Çev. Ed.). 4. Basım, Ankara: TÜBİTAK Yayınları.
- Demir, M.K. (2012). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 343-358.
- Deryakulu, D. & Bıkmaz, H.F. (2003). Bilimsel epistemolojik inançlar ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 4, 243-257.
- Gürsakar, N. (2009). *Çıkarımsal İstatistik*. 1. Baskı: Bursa, Dora Yayınları.
- Gliner, J.A., Morgan G.A. & Leech, N.L. (2015). *Uygulamada araştırma yöntemleri*. (Selahattin Turan, Çev. Ed.). 2. Basımdan Çeviri. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Hançerlioğlu, O. (1987). *Düşünce tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- İnci, O. (2009). Bilimsel yayın etiği ilkeleri, yanılmalar. Yanılmaları önlemeye yönelik öneriler. *Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık*, .69-89
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2013). *Günümüzde insan ve insanlar sosyal psikolojiye giriş*. 15. Baskı, İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Keseroğlu, H. (2010). Bilginin bilgisi: Kütüphane ve bilgi bilim kuramı sorunsalı. *Türk Kütüphaneciliği*, 24(4), 685-704.
- Külcü, Ö. (2000). Kuramsal bilginin oluşumu ve toplumsal bilgiye dönüşümünde epistemoloji bilgi hizmetleri ilişkisi. I. *Türk Kütüphaneciliği*, 14(4), 386-411.
- Marshall, I. & Zohar, D. (2020). *Kim korkar Schrödinger'in kedisinden a'dan z'ye yeni bilimin rehberi*. (Orhan Düz, Çev. Ed.) 1.Basım, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Maxwell, A.J. (2018). *Nitel araştırma tasarımı*. (Mustafa Çevikbaş. Çev. Ed.) 3. Basımdan Çeviri, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Merriam S.B. (2018). *Nitel araştırma, desen ve uygulama için bir rehber*. (Selahattin Turan, Çev. Ed.), 3. Baskıdan Çeviri, Ankara: Nobel Yayınları
- Needham, J. (1983). *Doğunun bilgisi batının bilimi*. (Necat Acar, Çev. Ed.), Ankara: MAB - TMMOB,
- Ortaş, İ. (2018). Bilim felsefesi ve bilim tarihi ders notları.
- Pajares, F. (2007). Bir araştırma önerisinin unsurları. Erişim adresi: <https://www.uky.edu/~eushe2/Pajares/proposal.html> Erişim tarihi: 01.02.2021

- Patton, M.Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. SAGE Publications, inc.
- Pena, A., Paco, O. & Peralta, C. (2002). Epistemological beliefs and knowledge among physicians: A questionnaire survey. *Medical Education Online*, 7 (4), 1-9.
- Russel, B. (2017). *Batı felsefesi tarihi*. 3. Cilt, 3 Baskı, (Ahmet Fethi Çev. Ed.). Ankara: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Seyidođlu, H. (1995). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. 6. Baskı, İstanbul: Güzem Yayınları.
- Yıldırım, C. (2011). *Bilim felsefesi*. 15. Baskı, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A. & Şimşek H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 11. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.